

Sekce ACID je nejmenší a nejméně známou, nicméně stejně jako Týden kritiky či La Quinzaine des réalisateurs oficiální paralelní sekci festivalu v Cannes. Každoročně představuje mezinárodní, programově nesoutěžní výběr cca. 9 celovečerních a přibližně stejný počet krátkometrážních titulů, doplněný několika zvláštními uvedenými.

Výběr ACID je jednou z aktivit stejnojmenné asociace (ACID je zkratkou Association du Cinéma Indépendent pour sa Diffusion), která vznikla s cílem podpory uvádění nezávislých titulů do francouzských kin. Z toho také vychází poměrně nevelká proslulost sekce v zahraničí: valná většina vybraných snímků je francouzské provenience či vznikla ve francouzské koprodukcí. Ovšem na Francii sekce nikdy nebyla výlučně zaměřena a celý stav se v poslední době začíná čím dál více otevírat světu. O sekci se začínají zajímat zahraniční producenti i velké distribuční labely a vnímat ji jako užitečnou platformu pro uvedení svého snímku do mezinárodního prostředí.

Žádná česká produkční společnost dosud sekci, jejíž soutěž se otevírá počátkem roku a uzavírá koncem března, neobeslala; České filmové centrum o její existenci natož užitečném statutu oficiální paralelní sekce festivalu zřejmě vůbec neví.

Jediným českým filmem, který se dosud vůbec dotkl aktivit ACIDu (ovšem mimo canneského výběru), tak zůstává Marian režiséra Petra Václava - především proto, že jeho francouzský koproducent Joël Farges asociaci v devadesátých letech spoluzakládal.

V poslední době se sekci ACID stále lépe daří zviditelňovat se v rámci celého programu festivalu. Jak byste vy zhodnotila vývoj sekce ACID za poslední tři roky?

U festivalu v Cannes jsme si po malých krocích prosadili, aby nás zařadili do svého katalogu, aby nás zmínili ve svých tiskových zprávách. Do jisté míry se také proměnil - ustálil a profesionalizoval - organizační štáb, který má na starost technický provoz. Nakonec je to práce, která probíhá po celý rok, která v poslední době nabrala největší obrátky.

Zvyšující se zájem o sekci - sami to takto vnímáme - příkládám do jisté míry i extrémní svobodě programového konceptu ACIDu. Ta myslím začala v poslední době rezonovat s publikem, které je zde v Cannes stále ochotnější zabývat se malými, neprivilégovanými filmy bez distributora, většího finančního zázemí a podobně. Ale možná je to spíš otázka na vás, proč si myslíte, že je letos ACID více vidět.

Ve městě je více plakátů.

To je dárek města Cannes. Je pravda, že nám v rámci plnění poskytli více prostoru než dříve.

Jaký je váš vztah k Hlavnímu programu? Musíte s Festivalem konzultovat veškeré vaše kroky? Jste existenčně závislí na jejich dobré vůli?

Ne. Ať v detailech - například počet plakátů a otázkách tohoto typu - či v obecných otázkách si udržujeme svoji nezávislost. S festivalem v podstatě nemáme jiný vztah, než že nás v určitou dobu jsou ochotni vpustit do některého ze sálů. A také, že jsou ochotni zmínit nás ve svém katalogu. Ve všem ostatním jsme zcela nezávislí.

Zejména dramaturgie nemá s hlavním programem žádný vztah; ani s ostatními paralelními sekce.

Jak je organizovaný výběr filmů - obecně i ve vztahu k jiným aktivitám ACIDu?

Není tu umělecký ředitel. Je tu vždy určitý počet filmařů - v letošním roce třináct, kteří se angažují v posuzování filmů, které nám byly zaslány; ti se rozdělí do menších skupin a realizují dvoukolový výběr. Filmaři - výběrci jsou členy ACID, nejčastěji je tvoří ti, kteří byli v programu uvedeni v loňském roce, jako letos třeba Damien Manivel a Chiara Malta. Oni navíc znají celý proces; s autory zařazenými do výběru pracujeme průběžně celý rok, pokoušíme se najít jim distributora ve Francii, sledujeme, jak si v kinech vedou.

V průběhu roku je to trochu jiné, scházíme se jednou do měsíce, abychom diskutovali o filmech, které se nabízejí k francouzské distribuci, rozhodujeme o nich (o jejich podpoře) přibližně pět měsíců před jejich hypotetickým uvedením. Zde je počet lidí pokaždé jiný, mezi patnácti a čtyřiceti; pro výběr do Cannes je ale předem nominována skupina, jejíž složení se dále nemění.

Je výběr otevřený do zahraničí?

Ano, soutěž se celému světu otevírá v lednu, uzávěrka přihlášek je na konci března. Letos se výběr sice skládá většinou z francouzských filmů nebo filmů ve francouzské koprodukcii, ale to závisí na roce. V každém případě však francouzským filmům věnujeme velkou pozornost, protože je do jisté míry třeba, aby se neporušil výše popsaný systém předvýběru: aby filmaři, uvedeni v loňském roce, mohli aktivně utvářet ročník letošní.

Před třemi roky jsme například sekci velmi otevřeli mezinárodně: ve výběru jsme měli pouze dva francouzské filmy.

Navíc nám pomáhá, že narozdíl od ostatních sekcí zde v Cannes my nevyžadujeme světovou ani mezinárodní premiéru. Čínský film z letošního roku (Black Blook, r. Zhang Miaoyan) byl uveden již na MFF v Rotterdamu, například.

A Zlatá kamera? Stejně jako Týden kritiky i La Quinzaine jste oficiální paralelní sekci, ale narozdíl od nich se neúčastníte této soutěže o nejlepší celovečerní debut.

Každý rok jednáme o tom, jestli o možnost zařazení našich debutů do soutěže o Zlatou kameru požádat či ne. Ale režiséři to nechtějí. Důvodem je obecná členů ACIDu nevěra k soutěžení. Stojí nás velmi energie a debat, než rozhodneme, který film zařadit do výběru; víme přesně, proč jsme tak učinili, ale bráníme se tomu dále je klasifikovat. Snažíme se nemít žádné kvóty, a neškatulkovat filmy; otevření svých filmů Zlaté kameře znamená vydělení je z celku, přiřazení jim určité škatulky. Víme, že by sekci spoluúčast na Zlaté kameře pomohla po stránce propagace, ale zatím nám to za to prostě nestojí.

Jak se k ACIDu stavějí velké prodejní labele? Pokud nabízejí vám své tituly? A jaký je váš vztah k nim. Je pro vás snímek zastoupený velkou společností ještě tím "nezávislým, který potřebuje vaši podporu?"

S labele bez problému komunikujeme. Každý rok máme filmy, které jsou

zastupovány prodejci. Nakonec nás těší, když za námi prodejci přijdou, že díky nám prodali snímek do většího počtu teritorií, než čekali, a že je to i díky naší sekci. Ale je pravda, že v našich debatách nejsou tyto filmy prioritou.

Cítíte ve vztahu k ostatním sekcím konkurenční napětí?

Ne, z několika důvodů. Především proto, že oni přijímají pouze mezinárodní premiéry. My nikoliv. Máme tak mnohem širší výběr.

Tedy vám nevadí, když vám obecně proslulejší sekce, třeba La Quinzaine, nějaký film, o němž jste stáli, "přebere"? A nevadí vám, že jste mezi paralelními sekcemi jaksí až ti třetí, za La Quinzaine i za Týdnem kritiky?

Ne. Před třemi lety jsme měli připravený film J'ai tué ma mère Xaviera Dolana. Z La Quinzaine se ozvali, že o něm jednájí, a nakonec nám volali, že jej chtějí vzít. Nám to udělalo radost: byli jsme rádi za film, věděli jsme, že mu to velmi pomůže. Nemyslíme si, že bychom byli vždy až třetími na místě. Víme, že plníme trochu jinou funkci, máme jiná pravidla a řadu aktivit po celý rok.

Skutečně vám nevadilo, že jste debut Xaviera Dolana neuvedli? Kdybyste si jej prosadili, byli byste vy těmi hvězdami, které jej objevily. Takhle všechna sláva případně jinému.

To je relativní. Uváděli jsme první film Avi Moghrabiho, ale trvalo mu velmi dlouho, než se z něj stal mezinárodně uznávaný autor. Xavier Dolan se dost možná tak rychle proslavil právě proto, že jej přijali do La Quinzaine. Když si o film řeknou z jiné sekce, poskytneme jim ho. Je tolik filmů, které můžeme uvést.

Tak to přece nefunguje. Jistě hodně filmů, které můžete uvést, ale jenom málo takových, které si opravdu zamilujete... a s těmi je pak velmi těžké se loučit. Aspoň podle mé vlastní zkušenosti. Vždycky mi bylo líto, když jsem si vytypoval film, který jsem chtěl uvést v soutěži na svém festivalu, ale pak jej získal jiný festival, který jej navíc třeba uvedl mimo soutěž mezi desítkami titulů. A já jsem se přitom užiral vědomím, o kolik více bych pro film býval byl schopen a ochoten udělat, stal by se středem mého výběru, zaměřil bych na něj všechnu propagaci.

Tomu pak lze lehce rozumět, ale tady v Cannes je to jiný případ. Jistě, musí být frustrující, když přijdete o film, který následně vidíte ztracený v ohromném katalogu úplně zapadnutý mezi desítkami jiných filmů. Ale La Quinzaine se skládá z dvacítky, Týden kritiky ne méně než desítky filmů.

A jestli nám má vadit nebo ne, že je to někdo jiný a ne my, kdo si může připsat úspěch z objevení toho kterého autora, to je pro nás principiální otázka, na kterou odpovídáme, že ne. Nevadí nám to. Na začátku si vždy říkáme, jestli chceme pracovat pro úspěch filmů, nebo sebe sama. A my nepracujeme pro vlastní ega, ale pro ty filmy.